

KORRESPONDENT

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY

I

Korrespondent Handlowy Przemysłowy i Rolniczy, wychodzi

ROLNICZY

(dwa razy na tydzień przy Gazecie Warszawskiej.)

Dnia 27 Lipca

Nr. 57.

Roku 1844.

TELEGRAF ELEKTRYCZNY.

Londyn 16 Czerwca.

Widzieliśmy nie raz na naszych wieżach, kościołach pięknych gotyckich zwaliskach, tego milczącego i niezgrabnego mówcę, który rozpacza i giestylutluje pod gołym niebem, dla podania depeszy sąsiadowi. Każdy telegraf tak się wzywa i odpowiada z metodą i z niechęcią.

Telegraf w ruchach swoich ma całą smętność i niezdarność wiatraka. Cały kańczaty i ostry, pracuje bo każdy dobry obywatel winien służyć krajowi, ale najmniejszy chwytka pozor by się rozłożyć i spocząć. Słońce zajdzie? Dobranoc. Telegraf się trzyma zasad uczonego rent posiadacza, co wcześniej idzie spać a wstaje późno. Rzeczlibyś, że się boi reumatyzmu, za najmniejszą mgłą, za najmniejszym deszczem lub śniegiem, kładzie głowę pod poduszki i spi.

Oddaje sobie sprawiedliwość. Wie dobrze i działa tymczasowo, z pełnomocnictwem czekając czego lepszego; wie że jest biedną niekształtną figurką której szpagatem tą ręką w jedną stronę się porusza tamtą w drugą. Człowiek przyklejony do otworu lornety patrzy na jego ruchy, spisuje je na papierze nie rozumiejąc i pociąga potem te same szpagaty, i tak ciągle przez mil dwieście, aż ostatni większy od drugich czarownik zgaduje znaczenie tej całej pantomimy.

Wtedy odbiera się cudowne nowiny jak na przykład: Odbyla się wielka bitwa... (przerwane z powodu nocy) między Sultaniem i paszą Egiptu... (przerwa z powodu mgły) A po ośmiu dniach prz. rwie dowiaduję się przez telegraf nowiny wszystkim już przez pocztę wiadome. A teraz te wszystkie marionetki nazwane telegrafami przemienione będą w Anglii. Profesor Wheastone, po pięknych doświadczeniach szybkości elektryczności, powziął myśl zrobienia telegrafu elektrycznego, którego znaki odbywają 90,000 mil angiel. na sekundę. Okazuje się więc że trudno będzie dogonić wyrzeczone słowo.

Utworzenie podobnego telegrafu próbował już Watson i Bishoff w Anglii, Winkler w Lipsku, Lamonnier w Paryżu, Bettamourt w Madrycie. Sommering rozwiązał zagadnienie rozłożenia wody, za pomocą strumienia elektrycznego; ale operacje zbyt były skomplikowane i musiano je zarzucić. Ponowiono te próby w chwili kiedy p. Oested odkrył działanie obrotowe wywierane przez strumień elektryczny na igłę magnesową.

Tak więc macie stos Volty u punktu wyjścia, igłę magnesową u punktu ostatecznego przyścia, a między temi dwoma punktami, druty prowadzące; wtedy za pomocą strumienia ele-

kt. cznego, nadajecie igle ruch pewną literę oznaczający. Obracasz korbę w Paryżu, a w Bordeaux na tablicy, ukazują się wszystkie litery jakie zechcesz. Tym sposobem mówi się tak prędko jak pisze. Więcej jeszcze, telegraf elektryczny posuwa uprzejmość tak daleko, że sam drukuje depeszę przeniesioną a drukuje ją istotnymi czeionkami drukarskimi. Jeżeli depesza ma być tajemna, telegraf pokrywa wydrukowaną stronę kopertą, którą trzeba rozedrzeć dla przeczytania tajemnych uwiadomien. Tym sposobem depesza przychodzi do ministra, jak list zapieczętowany

Ten sam strumień skierowany na zegar, zaraz dzwoni. Tak więc jeżeli chcesz ostrzedz dozoruującego, o dziesięć lbo dwadzieścia mil, aby udał się na miejsce i był uważny, pociąga się niejako za sznurek od dzwonka; natychmiast dzwonek przywołuje dozoruującego odbiorem depeszy.

Telegraf elektryczny bardzo już jest czynny na drodze żelaznej Bristolskiej, w odległości czterdziestu kilometrów. Przez całą długość drogi przeciągniętych jest cztery druty żelazne na słupkach. Przechodzisz koło nich, ale nie się nie dowiesz. Nigdybyś nie przypuścił, że są pokryte przesełkami, że niewidzialne i nieme słowa idą tam i na powrot, natychmiast prawie po ułożeniu.

Telegraf elektryczny nie wymaga wielkich kosztów. Dostyc jest kilka stosów, kilka tablic i drutu żelaznego grubości szpagatu. Za kilka milionów możnaby całą Europę pokryć obszernym systemem nerwowym, któryby komunikował wolę wszystkich władz jak nerwy przekazują wszystkim członkom wolę ducha.

Telegraf będzie mógł przechodzić morza, dostyc jest założyc druty na gruncie wody, umocować je ciężarkami w pewnych odległościach i zostawić gdzie niegdzie pływaki (bouées). Wynalazca zamierza już założyć telegraf z Paryża do Londynu. Na kolejach żelaznych, te szybkie komunikacje telegrafem wielkie przedstawiają korzyści i znakomite oszczędności. Kiedy dawniej szło o konwój nadzwyczajny, przypadek jaki zaszyły w czasie drogi, o wydanie rozkazu, musiano rozpałać pod lokomotywami ogień i długą znosić zwłokę. Dziś telegraf wszystkiemu zapobiega i wszystko odbywa korespondencję. We Francji rząd jest samolubny, rzeklibyś że on tylko ma prawo być nagłym, usłużonym w jednej minucie. W Anglii każdy może pisać listy elektrycznym telegrafem. Hez to srogich udręczeń oszczędzi się skoro bracia, pezyjaciele, krewni, będą mogli w mniej niż pięciu minutach, zapytać i odpowiedzieć sobie z Marsylii do Paryża i Paryża do Marsylii.

Kiedyśmy posli zwiedzić telegraf, młoda dziewczyna szesnastoletnia zapomnianą została przez rodziców przy odjeździe

os'atniego konwoju; widziała się samą i rzewnie płakała łzami, i jakby wstydząc się opuszczenia zapuściła zasłonę na oczy. Zaprowadzono ją do biura telegrafu elektrycznego; powiedziała nazwisko ojca. Konwój oddawna już wyruszył; ale słowo magnetyczne biegnie po żelaznym drucie, dobiega, przegania lokomotywę i w kwadrans otrzymujemy taką odpowiedź: „Powiedzcie naszej córce niech jedzie pierwszym konwojem, czekać na nią będziemy w tém miejscu.“ Wtedy biednej Ariany twarz rozpromieniła się, z dzieciinną ciekawością przypatrywała się magicznemu zbawcy, dotykała kół delikatną ręką, chciała ukladać słowa na wyrażenie swój radości, podnosiła swe wielkie niebieskie oczy na p. Wheastone. Sądziłbyś że to Madona magnetyzmu. Konwój odjechał i nie widzieliśmy jej więcej.

Zaprowadzony będzie telegraf elektryczny na kolei żelaznej Orleńskiej. P. Wheastone miał zamiar przedstawić panu Duchatel ugodę jaką zawarł z rządem angielskim. Zbudowałby własnym kosztem wszystkie linje telegraficzne którei podejmuje się administrować o trzecią część taniiej, z przywilejem na lat dwadzieścia pięć. Pierwsze próby zrobiłby koło fortyfikacji, tak więc mielibyśmy system telegraficzny dniami i nocą chodzący z sto razy większą szybkością, a niesłychanie mniejszymi kosztami.

Zastórowania strumieni galwanicznych po drutach żelaznych mogą być niezliczone w ekonomii publicznej i prywatnej. I tak można regulować godziny po miastach. Wiadomo bowiem, że wszystkie zegary Paryża przez godzinę północnija. Można by mieć w Obserwatorium zegar wedle południka uregulowany, a za pomocą stosu i drutów łączących go z zegarami, wszystkie by razem były godziny. Osoby które by chciały wiedzieć dokładnie godzinę kazałyby przepuścić drut do pokoju, jak teraz wprowadzają się rurki z gazem. Tymże sposobem można mieć dzwonienie (carillon) najbardziej skomplikowane i harmonijne.

Płyn elektryczny będzie powszechnym ajentem w przyszłych społecznościach. Zamiast cuchnącego gazu waszego, latarni przegaszonej mgłą, powstanie on jako słońce nad waszemi pomnikami, kiedy drugie słońce zajdzie. Noc wygnaną z miast zostanie, a przynajmniej gwiazdy mieć tylko będą na wsi, a światło księżycy po lasów krawędziach. Jeżeli kiedy balonami będą podróżować, co nam się wydaje drogą najoszczędniejszą i najszybszą, nie będzie się można poruszać i kierować wśród prądów atmosfery tylko za pomocą strumieni elektrycznych. Człowiek wzniosł się już do stopnia bożków greckich, piorun dzierży w swym ręku.

Za pomocą strumienia elektrycznego można skały rozrywać, i robić poszukiwania na dnie morskiem. Przed kilku laty, statek naładowany węglami zatonął pod Gravesend. Chciano dobyć drzewo i żelazo z niego. Byliśmy ciekawi widzieć tę operację. Inżynier angielski był tak grzeczny, iż nas zabrał do dzwona nurkowego. Weszliśmy na jakiś rodzaj pontonu stojącego nad zatopionym statkiem. Dzwon wisiał u brzegu pontonu; był tej wielkości co wielki dzwon w kościele Notre-Dame. Usiedliśmy we czterech wewnątrz na okrągłej ławce. Po nad głowami były okrągłe okna którei światło wchodziło i otwór którym skórzana kieszka słała nam powietrze do oddychania. Gdyby się ta kieszka przerwała tobyśmy się zadusili.

Słyszeliśmy szcęk łańcuchów. Głęboka i rozwartą przed oczami przepaść, zaczęła nam maczać nogi. Dzwon opuszczał się z wolna. Napróžno przywodziłem sobie na myśl zasady fizyczne o nieprzepuszczalności ciał, trudno mi było pojąć żeśmy się jeszcze nie potopili.

Wkrótce postrzegliśmy kropelki wody tworzące się na szkle okien; jużemy byli pod wodą. Nieczułem żadnego wstrząśnienia ani ruchu; ale powoli szkło z razu białe, później zielonawe przepuszczało tylko światło wieczorne, które co chwila ciemniało.

W skroniach szumiło nam silnie, czuliśmy jak nam płyną w uszach krwi krople. Co było skutkiem powietrza na naszym tympanie skupionego; najmniejsze słowo po cichu wymówione hukalo jak pistoletowe strzały, puls bił sto trzydzieści pulsacyj na minutę.

Zostawaliśmy w zupełnem prawie milczeniu i nieruchomości. Ja doznawałem wszystkich uczuć gwałtownego przystępu gorączki. Nakoniec w miejscu masy zielonawej i drgającej, grobowej obslony przepaści, postrzegliśmy deski pokryte mchem i muszlami, stanęliśmy na pokładzie zatoniętego okrętu.

Za pomocą świdra inżynier zrobił wydrążenie w wiązaniu, i włożył w nie paczkę prochu w której tkwił koniec drutu żelaznego Tymczasem dodawano nam powietrza za pomocą pompy wpychającej. Byliśmy w dość znacznej głębokości, w świetle szczególnie przyjmującym.

Skoro inżynier skończył swą robotę, pociągnął za sznurek z pontonem złączony, był to znak aby nas do góry ciągnęto. Szliśmy na wierzch z pozorną nieruchomością. Tylko w miarę jak warstwa wody zmniejszała się, światło wracało do aparatu, okna nabrały barwy białej i żywej; stanęliśmy pod niebem, w skroniach szumieć przestało i swobodnie oddychaliśmy.

Wszedłszy na most, inżynier do knął do stosu Volty drut którego koniec tkwił w prochu. Natychmiast na powierzchni Tamizy, obszerne i gwałtowne ukazało się wrzenie. Ujrzelśmy tu i owdzie wypływające deski, przybory, części wiązań. Rozsądzenie odbyło się bez huk; prawie cały statek wypłynął sztukami i kawałkami.

Dzwon w którymemy się spuszczał jest pierwotny, bo wymaga aparatu na powierzchni wody do odnawiania powietrza. Doktor Payerne wynalazł sposób spuszczenia się w dzwonie nurkowym bez związku z atmosferą. Pan Payerne bierze powietrze do kieszeni w kształcie żelazianu potażu (*ferrate de potassium*.) Wiadomo, że osoby zamknięte w miejscach szczelnie zamkniętych wciągają dla oddychania kwasoród zawarty w powietrzu; po wyczerpaniu wszystkiego kwasorodu padają uduszone. Idzie więc o odnawianie zasady życia utrzymującej w dzwonie. Nurek rzuci tylko w trochę wody kilka kawałków żelazianu potażu, które natychmiast wydają pewną ilość kwasorodu. Nie dosyć było sprawić w dzwonie nakwasorodnienie powietrza, trzeba było jeszcze usunąć albo zneutralizować materję, jadowitą które winny być zwalczone i zniweczone, takie jak gaz kwas węglowy i wodoród siarkowany (*hydrogen sulfure*.) Dla oczyszczenia zepsutego powietrza pan Payerne przeprowadza je przez pewne filtry, w których się znajduje mieszanina absorbująca nader tania; niegaszone wapno z węglanem albo siarczanem potażu.

Pan Payerne odbył w Portsmouth z generałem Pastlay doświadczenia które wykazały możność zostawiania pod wodą bez związku z atmosferą. Odtąd dzwon mógł mieć przymioty przechodzenia z miejsca na miejsce, i rozwiązane zostało zadanie żeglugi podwodnej. W istocie jeden inżynier francuzki, zrobił dzwon w kształcie wywróconego czołna, przystosował do niego koło z szrubą niestającą i odbywał już bardzo długie przechadzki pod wodą. Za pomocą barometru, można zawsze wiedzieć jak głęboko znajduje się dzwon a za pomocą rezerwoaru gazu, albo raczej ścięsnionego kwasorodu, służącego do celu podwójnego, a który można za pomocą kruczka wypuścić, można dzwon taki na wierzch wyprowadzić, albo trzymać tak głęboko pod wodą jak się podoba. Ze zaś balwany tworzą się tylko na wierzchnich warstwach morza, pod wodą pływać będzie można jak na jeziorze. Wynika ztąd, że teraz wysadzić będzie można w powietrze każdą flotę nieprzyjacielską któraby przed jakim miastem stanąć i blokować je śmiała. Za pomocą statku podmorskiego pozaczepianoby baryłki z prochem do spodu okrętów wojennych, a drutem żelaznym i iskrą elektryczną możnaby je niszczyć ze wszelkiej odległości.

Odkrycie to jest nadzwyczaj ważne dla marynki francuskiej. We Francji może tylko jeden minister marynarki o nim nie wie.

Bo dziś za pomocą elektryczności można wysadzać bez niebezpieczeństwa dla robotników, najniebezpieczniejsze miny. Skąła Boundown zapychała morze na profilu podłużnym drogi żelaznej w Dowerze. Mina złożona z trzech celek wykutą została przez pana Cubitt, inżyniera kompanji; złożono w nie 9,300 kilogramów prochu armatniego. Zapalenie odbyło się za pomocą baterji voltaicznej. Za danym znakiem, górnicy puścili iskry elektryczną do prochów, ziemia zatrzęsała się pod stopami widzów o dwie wiorsty drogi; usłyszano huk ciężki i gwałtowny; podstawa skały, więcej niż kilometr (1000 metrów) obejmująca rozwarła się i w kilka sekund więcej niż milion beczek wapienia oderwało się i lekko wsunęło w morze. Oklaski powitały ze wszech stron tę operację, i wystrzelono salwę dwudziestu jeden strzałów.

Poszukiwania pana Boussingoult, o ile która z roślin pastewnych zawiera w sobie saletrorodu, a tém samém, w jakim stopunku pożywności są jedne względem drugich.

(Dokończenie.)

Soczewica ziarno.

Soczewica w stanie suchym zawiera saletrorodu 0,0440, w niesuchym 0,0400, co wyrównywa 26

Wyka ziarno.

Wyka zawiera saletrorodu w stanie suchym 0,0513, w zwyczajnym 0,0437, wyrównywa 24.

Wyka uchodzi za wybrzną paszę, dawana szczególniejszoniom w śrócie.

Makuchy.

Makuchy są to reszty rzepaku, z którego olej wyciśnięto. Makuchy razem z warzywem, jako to kartofflami i brukwią mieszane, dawane za pokarm bydłu na opas postawionemu, niezmiernie je tucza. Przekonano się nawet, że makuchy pomnażają pożywność tej paszy, z którą są w pewnej ilości zmieszane. Makuch w suchym stanie zawiera 0,0550 saletrorodu, w zwyczajnym 0,0492, co wyrównywa 21

Tatarka.

Tatarka, z którą robiono doświadczenia, wzrosła na polu piaszczystem. W stanie suchym zawiera saletrorodu 0,0240. W zwyczajnym 0,0210. Co wyrównywa 50.

Pszenica.

Pszenica pochodziła z gruntu zupełnie jej sprzyjającego; w suchym stanie miała saletrorodu 0,0238, w zwyczajnym 0,0213 wyrównywa 49. Liczba ta daleko jest większą od tej którą Block podaje, gdyż podług niego byłaby wartość tylko 27.

Zyto.

Zawiera w suchym stanie saletrorodu 0,0229, w zwyczajnym 0,0204, wyrównywa 51, a podług Blocka 33.

Jęczmień.

W suchym stanie ma saletrorodu 0,0201, w zwyczajnym 0,0176, wyrównywa 59. Podług Einhoffa wartość porównawcza jęczmienia jest 69. Podług Blocka 33. Wyrównywa średnio 54.

Owies.

W tym stanie, jak się koniom daje, był doświadczony. Zawierał w stanie suchym saletrorodu 0,0222, w zwyczajnym 0,0192; wyrównywa 54. Block oznacza liczbę 39, a Einhoff 53; średnia liczba jest 61.

Mąka pszenna.

Mąka pochodziła z tej samej pszenicy, o której się powy-

żej mówiło. Mąka mięsza się zwykle z inną paszą i daje bydłu w czasie ciężkiej pracy. Zawiera ona w sobie kiedy sucha 0,02600 saletrorodu, niesuszona 0,0227; co wyrównywa 46.

Mąka jęczmienna.

Także z jęczmienia, o którym już mówiono, zawiera w sobie w stanie suchym 0,0220, w niesuchym 190, wyrównywa 55.

A że pomiędzy substancjami co dopiero wymienionemi znajdują się i takie, które jedynie za pokarm ludziom służą, będzie więc może nie od rzeczy, jeżeli je co do pożywności w miarę, o ile w sobie zawierają saletrorodu, porównamy między sobą i na ten koniec ułoży się jeszcze poniższe wyrachowanie. Za podstawę bierze się mąka pszenna, która ma wartość 100. Lecz przy oznaczeniu porównania uważać musimy liście i koczienie warzywa, jak gdyby te były ze 100 części wysuszone i zmielone na mąkę.

Substancje:	Wartość warzywa:
1. Mąka pszenna	100
2. Biały groch	44
3. Soczewica	57
4. Groch	67
5. Mąka kapuszciana	83
6. Muka marchwiana	95
7. Pszenica	107
8. Tatarka	108
9. Zyto	111
10. Jęczmienna mąka	119
11. Kartofflana mąka	126
12. Jęczmień	130
13. Kartofle	613
14. Marchew	757
15. Kapusta	810
16. Rzepa	1,335

Niezawodny środek przeciw odęciu rogacizny i owiec od koniczyzny lub innej zielonej paszy.

Jeden z gospodarzy niemieckich, tak się w tej mierze wyraża w piśmie *Landwirthschaftliche Dorfzeitung*: Używając od dawna przy wzdęciu rogacizny, trójkara, to z pomyslnym skutkiem, to bezskutecznie, przekonałem się nieraz, iż rana po tém narzędziu, szczególniejsz w gorącej porze wolno się goiła, i że bydło trójkarem ratowane, częściej aniżeli inne odęcia dostawało. Przypadek naprowadził mnie na następujący wcale prosty środek, przy którym obchodzę się bez trójkara, i za każdym razem ratuję bydło prędko i nieochybnie.

Jak tylko które bydło od paszy zielonej wzdęcia dostanie, trzeba je jak najprędzej zaprowadzić nad wodę, (która im zimniejsza tem lepsza) i polewać całe niemalami naczyniami, nade wszystko zaś brzuch i boki; także i na grzbiet można kłaść płachty lub wory w wodzie maczane, a skoro te ociepleją znowu je w wodzie maczać i przykładać. To polewanie wodą odbywać się ma nieustannie przez czas przydłuższy, częstokroć więcej niż przez pół godziny, dopóki zwierzę nie zacznie puszczać z siebie przykrego odoru i nie dostanie drżączki, jak gdyby przeziębło. Skoro się te znaki spostrzeże, już po całej kuracji, i bydło na pewno uratowane. Ja zwykle wtedy kazałem je zaprzędz lub też miernie przepędzać, gdyż jest już tak zdrowe jak było przedtem, i bierze się chętnie do jadła.

Jeżeli bydło jest tak bardzo wzdęte, że go do wody niepodobna zaprowadzić, w takim razie trzeba wodę jak najspieszniej kazać donosić i powyższym sposobem dać mu ratunek.

Ten środek ratuje nie tylko rogaciznę, ale i owce. U jednego z moich sąsiadów, na paszy dalekiej od owczarni, cała

trzoda jagniąt dostała wzdęcia od białej koniczyny. Właściciel przechodząc przypadkiem koło tej trzody, ujrzał owczarza jak ten w braku trójkara zabierał się już do zarzynania jagniąt, gdyż w tak nagłym razie nie ufał sobie, aby je mógł żywe do owczarni zapędzić. Właściciel znając mój środek ratowania w takim razie, kazał całą trzodę nagnać w pobliżki staw, a po niejakić chwili wypłynęły wszystkie jagnięta zupełnie zdrowe.

Nieszkodliwość tego środka i łatwość użycia go, powinny by mu zapewnić jak największe rozpowszechnienie.

Niezawodne lekarstwo na zarzęę drobiu.

Wiadomo jak mało, albo wcale nie skutkują znane dotąd środki na choroby drobiu. Następnjący zaś, czy to jako prezerwatywa, czy też w razie samej choroby, okazał się niezawodnym:

Wząć 1¼ łąta salamiaku (sal amoniaci), 1¼ łąta saletry, 10 granów winianu potażu (Weinstein), 10 granów niedokwasu antymonu (Tartari stibiati) i 3 małe główki czostku. Czostek uciera się na masę i powyższe substancje należy utarte, mięsza się z niem najdokładniej.

Kaczkom i kurom daje się przez trzy dni po sobie na noc kuleczkę tej masy wielkości zwyczajnego grochu; indykom zaś i gęsiom podwójną porcję, także przez trzy dni na noc.

Jeżeli choroba nie jest na miejscu, i tylko w sąsiedztwie grasuje, nie masz potrzeby lekarstwo to codziennie zadawać, lecz tylko jako prezerwatywę, co czwarty, piąty lub szósty dzień według potrzeby.

Z B O Ź E.

Leeds 13 Lipca. — Od brzegów morskich czyli z zagranicy bardzo mało a od dzierzawców ziemskich bardzo miernie w tym tygodniu mieliśmy dowozy, najwyższy pszenicy, której stosownie do obecnej pory dosyć nawieziono. Handel pszenicą zostaje w dotychczasowej otępiałości, a wartość krajowego towaru spadła teraz o 6 pens. do 1 szyl. na kwarterze. Przy małych zakupach pszenicy zagranicznej zaledwie osiągnięto ceny londyńskie. W jęczmieniu tak krajowym jak zagranicznym żadne zmiany nie zaszły, a ostatniego mało żądają. Małe dowozy owsa spowodowały znaczne tego artykułu żądania i za lepsze gatunki domagają się ceny o szyling na kwarterze wyższej. W ziarnie pod kluczem nie było żadnych obrotów. Pogoda w czasie tego tygodnia była przykra, ciągle padały deszcze i takie zimno było, że nie można się spodziewać szybkiego wzrostu zasiewów.

Gdańsk 20 Lipca. — Dawno już taka cichość na naszym targu nie panowała jak tego tygodnia, gdyż doniesienia z zagranicy są częste nadzwyczajnie, a od tak dawna spodziewane widoki i oczekiwane podwyższenie ceny wcale się nie sprawdza dla tego też i u nas także ożywione cokolwiek śmiałość i chęci kupców ostygły całkowicie, a w tej chwili sprzedaliby nawet po cenach niższych. Pszenica mianowicie jest zaniedbaną i do sprzedaży trudną. Wystawiono na sprzedaż w tym tygodniu 2152 i pół łaszt pszenicy, 1044 2/3 ł. żyta, 81 ł. jęczmienia, 54 ł. grochu, 76 ł. siemienia lnianego, 16 ł. rzepaku letniego; z tego zakupiono 292 ł pszenicy, 344 ł. żyta, 65 i pół ł. jęczmienia, 54 1/6 ł. grochu, 36 ł. siemienia lnianego i 6 ł. rzepaku po następujących cenach: Pszenicy 55 ł. 132 funtowej po 370 fl. (27 zł. gr. 24 za korzec), 13 ł. 131 f. po 360 fl., 11 ł. 127 f. po 355 fl., 37 ł. 130 do 131 f. po 350 fl., 14 ł. 129 f. po 335 fl., 6 ł. 128 do 130 f. po 330 fl., 93 ł. 128 do 132 f. po 325 fl. 4 ł. 119 f. po 240 fl., 58 ł. 127 do 132 f. po cenach niewiado-

mych: Żyta 17 i pół ł. 122 do 126 f. po 200 fl., 24 ł. 124 f. po 182 fl., 4 ł. 119 f. po 182 fl., 29 ł. 123 f. po 180 fl., 77 2/3 ł. 122 do 126 f. po 172 fl., 193 ł. 119 do 128 f. po cenach niewiadomych. Jęczmienia 34 ł. 109 do 111 f. po 175 fl., 812 ł. 100 do 107 f. po niawiadomej cenie. Grochu 1 ł. za 240 fl., 50 i pół ł. po 215 fl., 2 ł. po 18 fl., 20 ł. siemienia lnianego po 325 fl., 16 ł. po 320 fl. Rzepaku 6 ł. Na targu miejskim płacono: Pszenicę 35 do 60 srgr. Żyto 28 do 34 srgr. Groch 34 do 40 srgr. Jęczmień dwurzędowy 28 do 33 srgr. 4ro rzędowy 26 do 30 srgr. Owies 10 do 20 srgr. Rzepak 32 do 33 srgr. za szefel.

Wrocław 16 Lipca. — Nowy rzepak w zeszłym tygodniu dość dobrze odchodził, i przywysoką cokolwiek cenę 66 do 70 srgr. za szefel chętnie płacono. W pszenicy panuje teraz wielka cisza, gdyż tutejsze ceny w stosunku do zagranicznych są za wysokie, a gatunek dawnych zapasów jest taki, że jej niepodobna użyć na wywóz za granicę. Nie możemy się tego roku spodziewać wielkiego zbioru nasienia czerwonej koniczyny, gdyż przy wczesnych cięciach i ciągłych deszczach mało się zostało do drugiego cięcia. Za to obiecują sobie większy zbiór nasienia białej koniczyny, który tu można już za ukończony uważać.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

		żądają		dają	
		R. s.	k.	R. s.	k.
<i>Dnia 26 Lipca 1844 roku.</i>					
1. WEXLE.					
Berlin	100 talarów	2 M.	91	35	—
Gdańsk	100 talarów	2 M.	90	90	—
Hamburg	300 m. k.	2 M.	138	—	—
Londyn	funt sterlin.	3 M.	6	23	—
Lipsk	100 talarów	2 M.	—	—	—
Moskwa	10. rub. sr.	1 M.	99	—	—
Petersburg	ditto.	1 M.	99	50	99
Paryż	300 franków	2 M.	73	50	—
Wiedeń	150 złr.	2 M.	96	15	—
Wrocław	100 talar.	2 M.	91	20	—
2. MONETY.					
Rossyjskie Imperjały			—	—	—
Holendr. dukaty nowe			—	—	—
ditto stare ważne			—	—	—
Frydrychsory Pruskie			—	—	—
Rossyjskie assygnaty			—	—	—
Austryjackie bilety bankowe za 150 złr.			—	—	—
3. PAPIERY.					
Oblig. Skarbowe na 1000 złp.			—	—	—
„ „ 49 za 100 r. s.			—	—	—
Listy zastawne białe daw. bez kup. (*)			—	—	—
„ „ nowe			14	85	—
Obligacje udziałowe na 300 złp.			—	—	—
Obligacje czastkowe na 500 złp.			—	—	—
Cetifikaty Banku lit. A na 300 złp.			—	—	—
Serje wylosow. lit B na 200 złp.			—	—	—
Dowody Kom. Centr. Likwidac. za 100 złp.			—	—	—

(*) Wartość kuponu kop. 5 2/3.